

A young woman with long, wavy blonde hair is shown in profile, blowing bubbles. The scene is set outdoors in a park-like area with trees and a building in the background. The lighting is warm and golden, suggesting late afternoon or early morning. Several bubbles are captured in mid-air, some showing iridescent colors. The woman is holding a small white container and a golden ring-shaped wand.

STRØM - INDSATSBESKRIVELSE

UNGDOMMENS RØDE KORS • KØBENHAVNS
KOMMUNE

INTRODUKTION

BAGGRUND OG FORMÅL

Baggrund

I denne indsatsbeskrivelse beskrives indhold i og resultater af ét af i alt otte projekter under 'Puljen til fremme af samarbejder mellem kommuner og frivillige organisationer'. Med finansloven for 2014 blev der afsat 280 mio. kr. til det samlede initiativ 'Tidlig Indsats – Livslang Effekt', som skal sikre en tidlig og målrettet indsats til børn og unge, der er udsatte eller i risiko for at blive det. 'Tidlig Indsats – Livslang Effekt' indeholder en række delinitiativer, herunder 'Puljen til fremme af samarbejder mellem kommuner og frivillige organisationer'.

Formålet med puljen har været:

- ➔ At styrke samarbejdet mellem kommuner og frivillige organisationer om forebyggende indsatser til børn og unge fra familier med sociale problemer, som enten er udsatte eller i risiko for at blive det.
- ➔ At skabe dokumenteret viden om resultaterne af indsatserne og at bidrage til, at de forebyggende indsatser, som viser sig virkningsfulde, forankres i kommunerne.
- ➔ At udvide og kvalificere kommunernes forebyggende tilbudsvifte og øge kendskabet til de frivillige indsatser i lokalområderne.

STRØM er et af de projekter, som har fået tildelt midler under puljen med det formål at etablere en forebyggende indsats målrettet børn og unge.

Som led i projektet *Resultatopsamling og processtøtte i forbindelse med puljen til fremme af samarbejder mellem kommuner og frivillige organisationer* er der arbejdet med at udvikle, modne og beskrive de indsatser, kommuner og frivillige organisationer i samarbejde har leveret til socialt udsatte børn og unge under puljen.

Formål med indsatsbeskrivelsen

Formålet med denne indsatsbeskrivelse er at beskrive målgruppe, metode, implementering, virkninger og økonomi for indsatsen STRØM. Indsatsbeskrivelsen kan inspirere kommuner og NGO'er, som ønsker at samarbejde om en indsats til børn, som er udsatte eller i risiko for at blive det.

Boks 1: Fakta om indsatsen

Titel: STRØM - Mentor- og netværksindsatser for udsatte børn i Københavns Kommune.

Hvad: Mentorforløb og netværksaktiviteter.

Målgruppe: Udsatte børn i alderen 10-15 år, som har forskellige typer af sociale problemer.

Samarbejdspartnere: Ungdommens Røde Kors og Københavns Kommune.

NGO'ens karakter: Ungdommens Røde Kors er en landsdækkende frivillig organisation, som arbejder for, at ingen børn og unge skal være udenfor. Ungdommens Røde Kors' sekretariat i København består både af lønnede medarbejdere, herunder en projektleder, men er også i meget høj grad drevet af frivillighed.

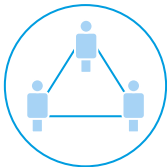

NGO'ens rolle: Ungdommens Røde Kors hverver, matcher, superviserer og monitorerer mentorerne og mentorforløbene.

Kommunens rolle: Københavns Kommune er ansvarlig for at opspore og rekruttere børn og unge til indsatsen.

INDSATSBEKRIVELSENS STRUKTUR

Indsatsbeskrivelsen er struktureret ud fra fem vidensdimensioner: Målgruppe, metode, implementering, virkninger og økonomi. Indsatsbeskrivelsen består således af fem dele, som uddybes nedenfor.

Figur 1: Læsevejledning

Dele i indsatsbeskrivelsen:	Giver viden om ...:	
 <p>Del 1 Målgruppen for indsatsen</p>	✓ Beskrivelse af målgruppen	5
	✓ Inklusions- og eksklusionskriterier	6
 <p>Del 2 Indsatsens metode</p>	✓ Indsatsens grundlag	8
	✓ Indsatsens arbejdsgang	9
	✓ Indsatsens forandringsteori	13
 <p>Del 3 Implementering af indsatsen</p>	✓ Organisering af indsatsen	18
	✓ Roller og ansvar	18
	✓ Vidensdeling	19
 <p>Del 4 Indsatsens virkninger</p>	✓ Karakteristik af børn og unge i indsatsen	22
	✓ Virkende mekanismer i indsatsen	22
	✓ Resultater for børn og unge i indsatsen	23
 <p>Del 5 Økonomi</p>	✓ Implementerings- og driftsomkostninger	28

DEL 1

MÅLGRUPPEN FOR INDSATSEN

I denne del af indsatsbeskrivelsen præsenteres målgruppen for indsatsen, herunder hvilke inklusions- og eksklusionskriterier der afgrænser målgruppen.

Beskrivelse af målgruppen

Målgruppen for STRØM er socialt udsatte børn og unge i alderen 10-15 år bosiddende i Bispebjerg og på Nørrebro. Den geografiske afgrænsning skyldes, at Københavns Kommune vurderer, at behovet for tilbuddet er størst her (jf. det sociale belastningsindeks).

Der er tale om børn og unge, der lever med forskellige typer af sociale problemer og belastninger. Flere børn og unge bosiddende i disse områder kommer fra en socialt belastet familiebaggrund fx fra familier, hvor de mangler voksenkontakt, opmærksomhed, strukturer i hverdagen samt støtte og vejledning i deres skolegang og fritidsliv. Dele af målgruppen har således forældre, som mangler kompetencer til at støtte deres børn tilstrækkeligt.

Målgruppen er også kendetegnet ved at bruge meget alene, ved at savne positive sociale fællesskaber og mangle at blive introduceret til muligheder i fritids- og foreningslivet.

Der er tale om børn og unge, som frontpersonaler i kommunen har en tidlig bekymring for. Børn og unge bliver opsporet af folkeskolerne og via ungerådgivningen, som er et åbent, anonymt rådgivningstilbud.

STRØM tilbydes også i modtageklasser, hvor elever med ønske herom kan indgå i indsatsen. Dette under forudsætning af at barnet kan tale og forstå dansk i et vist omfang.

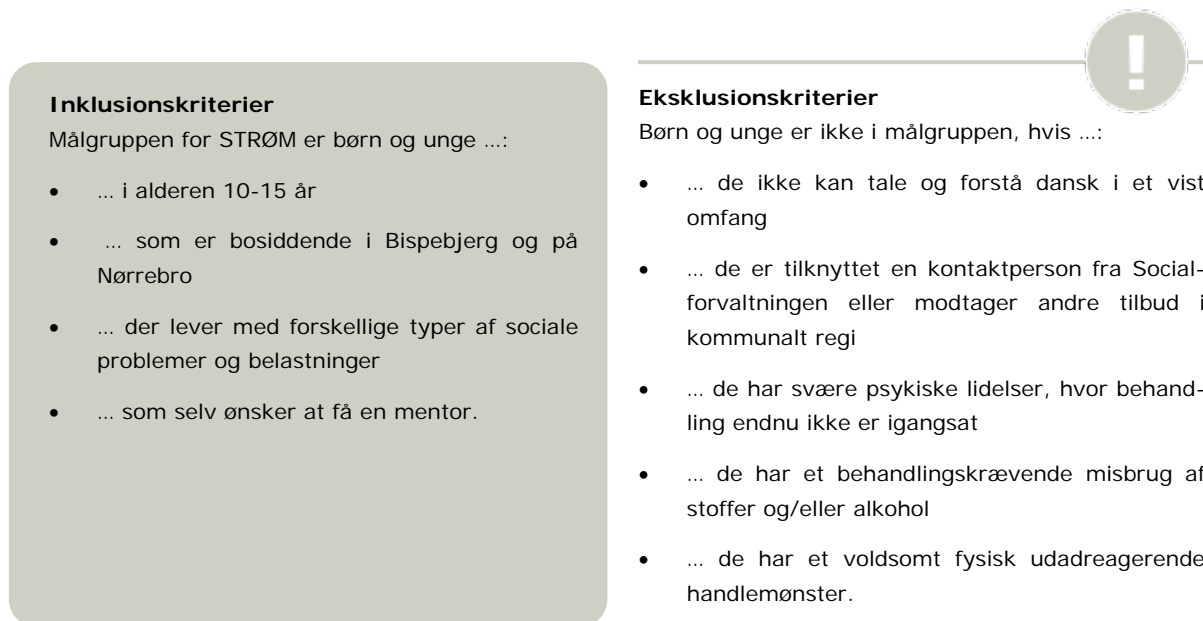
Børn og unge er imidlertid ikke i målgruppen, hvis de har en sag i kommunens socialforvaltning. Der er således tale om børn, hvor der ikke er iværksat en § 50-undersøgelse, og hvor der ikke er igangsat foranstaltninger efter Servicelovens § 52. Derudover er børn og unge med svære (og ubehandlede) psykiske lidelser og/eller behandlingskrævende misbrug af stoffer og/eller alkohol ikke i målgruppen for indsatsen. Indsatsen inkluderer heller ikke børn og unge, som har et voldsomt fysisk udadreagerende handlemønster i én til én-relationer til voksne. Børn og unge i indsatsen modtager som udgangspunkt ikke andre tilbud via kommunen.

Endelig skal børn og unge i indsatsen selv ønske at få en mentor.

Inklusions- og eksklusionskriterier

Nedenstående figur viser inklusions- og eksklusionskriterier, som er guidende retningslinjer for, om børn og unge er i målgruppen for indsatsen. Der kan imidlertid være gråzoner, og unges deltagelse i indsatsen vil altid bero på en grundig faglig vurdering.

Figur 2: Inklusions- og eksklusionskriterier

DEL 2

INDSATSENS METODE

I denne del af indsatsbeskrivelsen præsenteres indsatsens metode – dvs. indsatsens grundlag, arbejdsgang og forandringsteori.

Indsatsens grundlag

Indsatsen i STRØM bygger blandt andet på Det Kriminalpræventive Råds kortlægning af forskning inden for mentor- og fritidsindsatser for børn og unge.

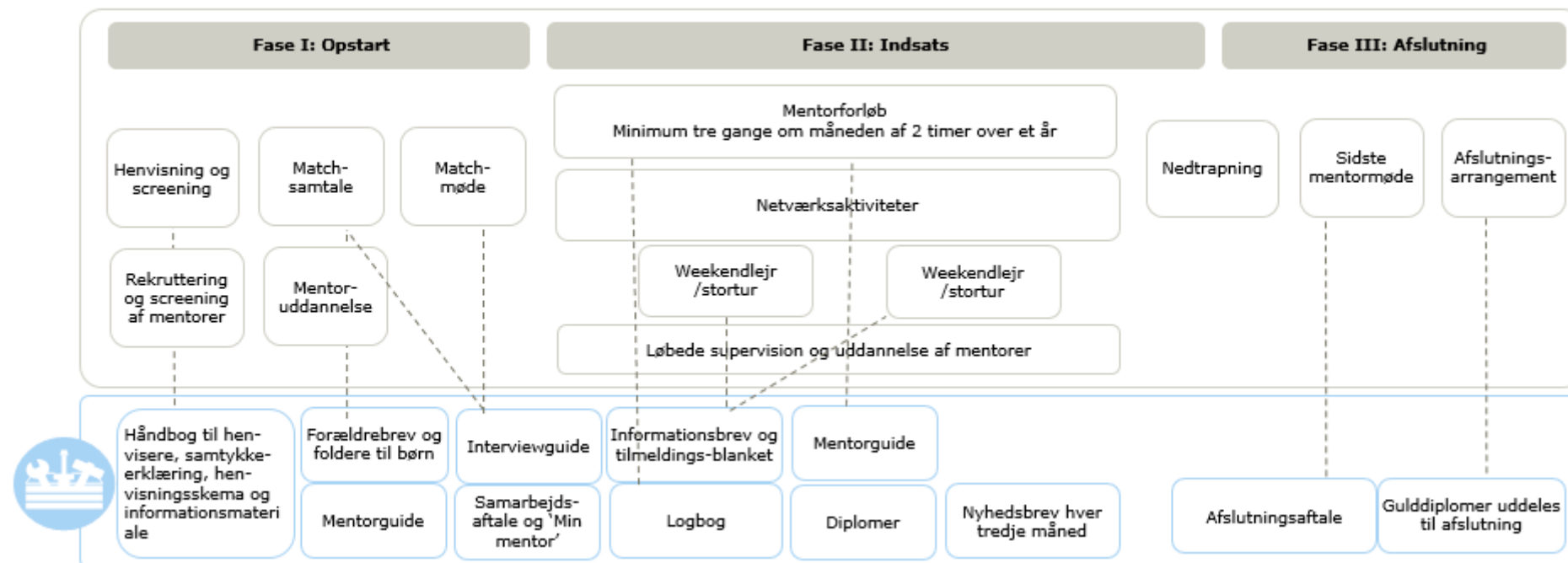
Indsatsen i STRØM har derfor hentet inspiration fra de kerneelementer, som forskning peger på, en mentorindsats skal bestå af for at lykkes. Blandt andet peger forskning på, at mentorindsatser er særligt effektfulde overfor de 11-14-årige, hvilket har været guidende for målgruppen i STRØM. Desuden peger Det Kriminalpræventive Råd på, at screening, matchning, oplæring, støtte og supervision af frivillige mentorer er afgørende, hvis en mentorindsats skal lykkes. Denne viden er også brugt i STRØM, hvor man sikrer mentorer en god grunduddannelse og løbende supervision.

Der kan læses mere om den forskning, som har inspireret STRØM i *Det Kriminalpræventive Råd (2012). Effekten af mentor- og fritidsindsatser. En systematisk kortlægning af unge i risiko.*

Indsatsens arbejdsgang

Nedenstående figur viser en visualisering af indsatsens arbejdsgang og enkelte aktiviteter, som viser børn og unges vej gennem indsatsen. Centrale aktører i indsatsen er kommunale henvisere (fx inklusionspædagoger, integrationsvejledere og skolesocialrådgivere) samt frivillige, der varetager forskellige roller i indsatsen, såsom mentoring, supervision og planlægning på organisatorisk niveau. Rammerne for indsatsens implementering beskrives yderligere i del 3.

Figur 3: Visualisering af indsatsens arbejdsgang

Fase I: Opstart

Den første fase i indsatsen er at rekruttere børn og unge i målgruppen samt at matche dem med en mentor. Fasen indeholder tre trin for børn og unge: 1) Henvisning og screening, 2) indledende matchsamtale samt 3) matchmøde.

Henvisning og screening

Henvisning af børn og unge til indsatsen sker fra kommunalt frontpersonale på lokale skoler og i klubber. Det kan fx være inklusionspædagoger, integrationsvejledere og skolesocialrådgivere. De laver den første vurdering og screening ved at opspore børn og unge, som falder indenfor målgruppebeskrivelsen. Når disse faggrupper opsporer børn og unge, som, de vurderer, kan profitere af indsatsen, indgår de i en dialog med barnet og forældre om et mentorforløb. Hvis barnet eller den unge er interesseret, indhentes der samtykkeerklæring fra forældrene, og der udfyldes et henvisningsskema.

En håndbog til henvisere understøtter det kommunale frontpersonale i at opspore de rigtige børn og unge til indsatsen for derigennem at sikre et godt match mellem barnets eller den unges problemstillinger og karakteren af tilbuddet i STRØM. Det fremgår fx, at STRØM ikke modtager børn og unge, som har udfordringer, der kræver en fagprofessionel indsats, er tilknyttet socialforvaltningen, eller som har behandlingskrævende psykiske lidelser, et misbrug eller voldsomme handlemønstre. Håndbogen guider også frontpersonalet i proceduren for henvisning. Desuden deltager kommunale henvisere i et kick-off seminar, hvor projektets målgruppe beskrives for dem.

Indledende match-samtale

Når henviserne har vurderet, at et barn eller en ung er i målgruppen, indkaldes barnet eller den unge og forældre til en matchsamtale, som afholdes af to frivillige. Henviser kan som udgangspunkt også deltage sammen med forældre. Formålet med samtalen er at få indblik i børn og unges interesse og motivation samt ønsker og forventninger til et mentorforløb. Desuden er formålet at informere børn og forældre om, hvad et mentorforløb er, samt hvad det kræver. På baggrund af matchsamtalen matcher de frivillige børn og unge med en mentor. Dette gøres primært på baggrund af interessefællesskaber, børn og unges ønsker til en mentor og den enkelte mentors styrker i forhold til de konkrete børn og unges særlige problemstillinger.

Matchmøde

Det sidste trin i rekrutterings- og opstartsfasen er matchmødet, hvor mentor og mentee mødes for første gang. Her deltager også den frivillige leder, forældre og henviser. Hvis der er særlig viden om det enkelte barn, som mentoren skal have, får de det inden mødet. Efterfølgende er der dog som udgangspunkt ikke vidensdeling mellem henviser og mentor om barnet eller den unge, da mentor-mentee-relationen skal være fortrolig og tryk.

Boks 2: Redskaber – fase I

Redskaber til anvendelse - fase I

- *Håndbog til henvisere*, hvori proceduren for henvisningen beskrives, inkl. samtykkeerklæring og henvisningsskema
- *Forældrebrev og folder til børn og unge*, som udleveres af henvisere ved første samtale om STRØM.
- *Interviewguide*, som benyttes ved matchsamtale. Her anvendes også "Min mentor", hvor barnet kan skrive ønsker til en mentor.
- *Mentorraftale* som indgås mellem mentor og barnet eller den unge.
- *Mentorguide*.

Fase II: Indsats

Selve indsatsen i STRØM består af to trin. Dels mentorforløbet, dels netværksaktiviteter og week-endlejre, som afholdes sideløbende.

Mentorforløbet

Ved matchmødet aftales det første møde mellem mentor og mentee. Ligeledes aftales mentor og mentee hver gang de mødes, hvornår de mødes næste gang. Mentor og mentee mødes mindst tre gange om måneden i ca. to timer i løbet af det år, som et mentorforløb varer.

Aktiviteterne i mentorforløbet kan variere alt efter barnets interesser og målet med forløbet. Aktiviteter er fx at spille fodbold eller at dyrke andre fælles interesser. I mentorforløbet skal der skabes et frirum mellem mentor og mentee, så mentee kan vende tanker, bekymringer, tvivl eller spørgsmål med en voksen person, som ikke har anden relation til barnet end det frivillige engagement.

I forløbet er der fokus på at støtte mentee i de udviklingsønsker, han/hun har. Forløbet ses i to faser. Den første fase er en relations- og opstartsfasen, hvor der er fokus på at etablere en tryk og tillidsfuld relation. Herudover ønskes der en afklaring af, hvor mentee er, og hvad han/hun ønsker hjælp til samt en fastsættelse af mål og aktiviteter i en logbog. Denne dialog kan fx understøttes gennem mentorhjulet eller følelseshjulet, hvor mentee vurderer forskellige aspekter. Det danner udgangspunkt for dialogen med mentor.

Relations- og opstartsfasen efterfølges af lærings- og udviklingsfasen, hvor nye aktiviteter og handlemåder afprøves for at støtte mentee i at nå sine mål. Mål videreudvikles og genbesøges løbende, og der er fokus på at synliggøre mentees fremskridt. Der arbejdes fx med motivationskort for at understøtte mentees motivation for at nå sine mål.

Mentorer i STRØM har en omfattende guide med konkrete redskaber tilgængelig, som støtter dem i mentorforløbet. Derudover deltager de i løbende supervision og uddannelse.

I STRØM er der opstillet procedurer for mentorernes almindelige underretningspligt, der kommer i spil, hvis de får kendskab til forhold omkring barnet eller den unge, som kræver involvering af kommunen. Dette er beskrevet i mentorhåndbogen og indgår i deres introuddannelse. Mentorerne skal søge hjælp hos en seniormentor, hvis de oplever forhold, som bekymrer dem. Herefter vil seniormentoren gå til konsulenter fra det nationale sekretariat, som kan bistå de frivillige i sådanne tilfælde. Det skal bidrage til at sikre, at der følges op, hvis børn og unge undervejs viser sig at

Boks 3: Redskaber – fase II

Redskaber til anvendelse – fase II

- *En logbog*, som udfyldes med udførte aktiviteter. Logbogen har til hensigt at øge barnets refleksioner over det samlede forløb.
- *Mentorguide*, som indeholder konkrete redskaber til mentorforløbet.
- *Mentorhjulet*, følelseshjulet, motivationskort etc.
- *Invitationer og diplomer*, som uddeles undervejs i mentorforløbet. Blandt andet en bronzefejring efter 3 måneders deltagelse og en guldfejring ved afslutning af forløbet.
- *Et nyhedsbrev*, der udsendes til mentorer, seniormentorer, henvisere, forældre og projektledere og omhandler aktiviteter i indsatsen samt 'gode historier'.
- *Invitation og tilmeldingsblanket* til week-endlejre. Hvis mentee ønsker at deltage involveres forældre.

Boks 4: Citat

"Nogle af de unge har fået fritidsjob. Nogle ville gerne have praktik, men de turde ikke. Men det at have en mentor, der kan skubbe lidt på. De bliver ført lidt – holdt i hånden."

Frivillig

have større udfordringer end først antaget. Hvis kommunen går ind i sagen, trækker Ungdommens Røde Kors sig, så der ikke opstår uklarheder omkring roller.

Netværksaktiviteter og weekendljre/storture

Sideløbende med mentorforløbet afholdes en række netværksaktiviteter, som både mentees og mentorer kan deltage i. Disse netværksaktiviteter har til formål at styrke barnets sociale netværk og sociale kompetencer. Desuden afholdes weekendljre to gange i løbet af mentorforløbet for at give børn og unge mulighed for indgå i nye relationer og venskaber. I STRØM har man dog erfaret, at det langt fra er alle i målgruppen, der har lyst til at deltage i weekendture. Der afholdes derfor også storture, som er dagsture, hvor mentor og mentee sammen er afsted med andre deltagere i STRØM.

Desuden afholdes der belønningsarrangementer efter ca. 3, 6 og 12 måneders deltagelse i mentorforløbet, hvor børn og unge får et diplom for at have deltaget i mentorforløbet (henholdsvis bronze, sølv og guld).

Fase III: Afslutning

Ved afslutningen af mentorforløbet er der fokus på, at mentor og mentee oplever en god afrunding med klare linjer for deres relation fremadrettet. Afslutningen består af tre trin: nedtrapping af mentormøder, sidste mentormøde og afslutningsarrangement.

Nedtrapping

For at skabe en god afslutning på mentorforløbet nedtrappes møderne mellem mentor og mentee over en periode, så der går længere og længere tid imellem dem. Der sættes også fokus på, hvilke andre støttepiller mentee har i sit liv, når mentorforløbet stopper. Det kan fx være en god lærer eller øvrigt netværk, som kan være med til at støtte barnet eller den unge, hvis der opstår et behov for det.

Boks 5: Redskaber – fase III

Redskaber til anvendelse - fase III:

- *Gulddiplomet*, som udddeles ved barnets afslutning på mentorforløbet.
- *Aftale om afslutning*: Både mentor og mentee skriver under på en "formel" aftale om afslutning.

Sidste mentormøde

Den sidste gang mentor og mentee mødes, beslutter de i fællesskab, om relationen skal fortsætte fremadrettet. Hvis det er tilfældet, skal der opnås en klar forståelse for, at det er en privat relation, de nu vil indgå i. Mentorerne forberedes på at tale med mentee om en eventuel afslutning af forløbet, så det sikres, at mentee ikke oplever det som en personlig afvisning. Ved afslutningen evaluerer mentor og mentee også forløbet sammen.

Afslutningsarrangement

Endelig afholdes et afslutningsarrangement, en 'guld-fejring', hvor alle børn og unge får et endeligt diplom for deres deltagelse i mentorforløbet. Ved arrangementet kan mentorer og mentees dele deres oplevelser med forløbet og sige 'tak for denne gang'. Henvise, forældre og frivillige deltager også.

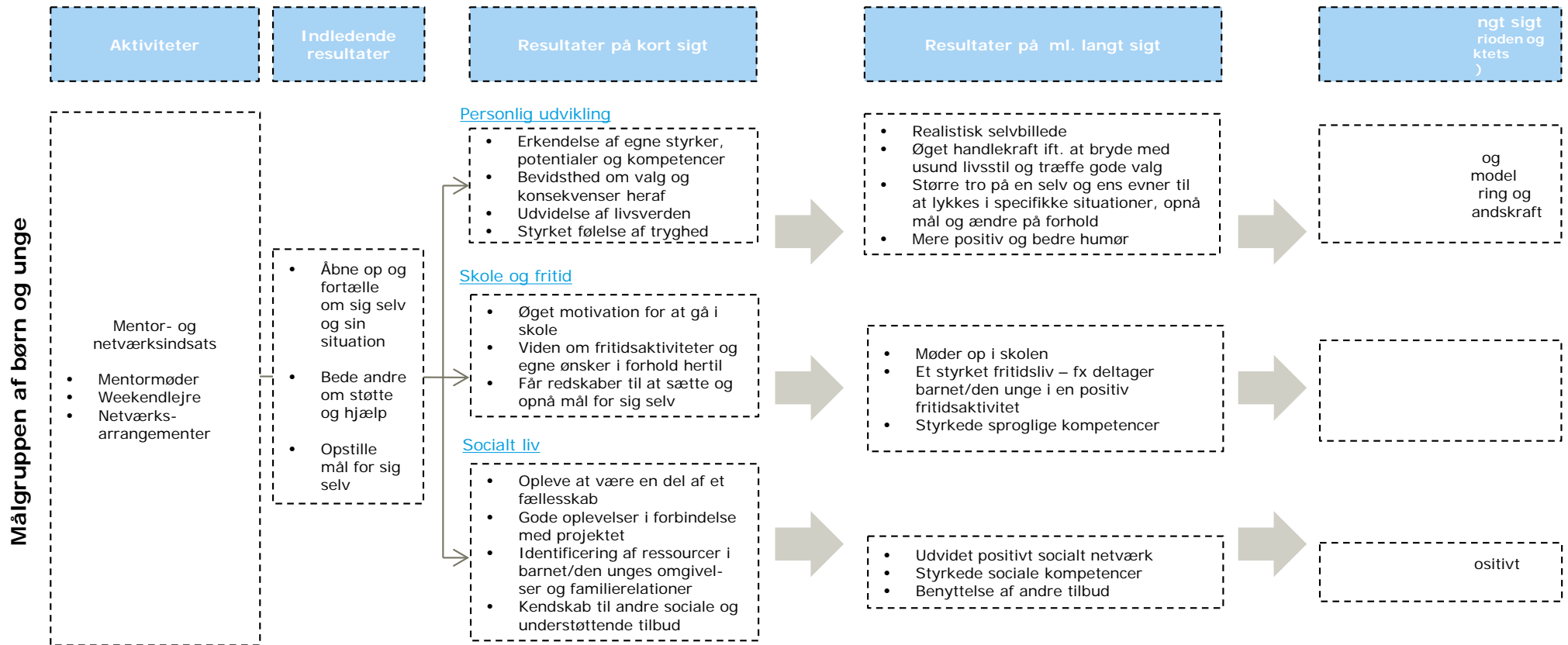
Indsatsens forandringsteori

I dette afsnit præsenteres indsatsens forandringsteori, som kobler målsætninger, resultater og aktiviteter i indsatsen. En forandringsteori er en teori om, hvordan indsatsen skaber de ønskede effekter for indsatsens målgruppe. En forandringsteori er en beskrivelse af, hvad man ønsker at opnå for målgruppen (resultater og effekter) samt hvordan (indsatser) og hvorfor (målsætninger), man vil opnå det.

Visuel illustration af forandringsteori

Nedenstående figur 4 viser en illustration af forandringsteorien for indsatsen. I de enkelte afsnit nedenfor er forandringsteorien udfoldet yderligere.

Figur 4: Indsatsens forandringsteori

Målsætninger

Den overordnede målsætning for indsatsen er, at STRØM skal være med til at styrke børn og unge, som i større eller mindre grad mistrives og kan savne en anerkendende og støttende voksenrelation. Målsætningen om at styrke børn og unge skal nås via de resultater, som forandrings-teorien tilsiger på indledende-, kort-, mellemlangt- og langt sigt.

Målsætningen skal nås via de resultater, som forandringsteorien tilsiger på kort-, mellemlangt- og langt sigt.

Indledende resultater

De indledende resultater vedrører opbygningen af en tryk, åben og tillidsfuld relation mellem mentor og mentee. Som første trin i forandringsprocessen skal barnet eller den unge blive i stand til at åbne op og fortælle om sig selv, deres situation og deres oplevelser i samtaler med mentor. Indledningsvist er det også målet, at indsatsen bidrager til, at barnet eller den unge udvikler en evne til at bede om hjælp og at opstille mål for egen udvikling (i samarbejde med mentor).

Resultater på kort sigt

På kort sigt er det målet, at indsatsen bidrager til personlig udvikling hos barnet eller den unge, såsom erkendelse af egne styrker og øget tro på egne evner. Derudover er målet at børn og unge får en styrket tilknytning til skole- og fritidsaktiviteter i form af en øget motivation for at gå i skole, øget viden om fritidsaktiviteter, samt viden om redskaber til at opstille mål for sig selv. På kort sigt skal indsatsen også bidrage til at styrke børn og unges sociale liv i form af et styrket fællesskab og gode oplevelser samt kendskab til andre sociale og understøttende tilbud.

Resultater på mellemlangt sigt

På mellemlangt sigt er målet, at barnet eller den unges personlige udvikling fører til et mere realistisk selvbillede, øget selvværd og større livsglæde samt en styrket evne til at fravælge en usund livsstil. Derudover ønskes et styrket forhold til skole- og fritidslivet i form af øget skolegang (mindre fravær) og et mere indholdsrigt fritidsliv. Det er også målet, at barnet eller den unge på mellemlangt sigt får styrkede sociale kompetencer og et udvidet socialt netværk.

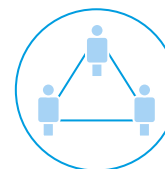
Resultater på langt sigt

Ambitionerne med indsatsen på langt sigt er at give barnet eller den unge mulighed for at lave et "mønsterbrud" og opleve en styrket modstandskraft – med andre ord en bedre livsmestring. Derudover er det også håbet, at deltagende børn og unge kan blive rollemodeller, der kan smitte af som ringe i vandet på andre børn og unge. Endelig er det målet for det enkelte barn eller den enkelte unge, at de kommer i og fastholder uddannelse eller beskæftigelse, og at de dertil på den sociale side får et større og prosocialt netværk. De langsigtede ambitioner ligger imidlertid ude i fremtiden og er uden for indsatsens indflydelse. Men det er håbet, at en positiv udviklingsbane gennem indsatsen i STRØM kan bidrage til de langsigtede ambitioner.

DEL 3

IMPLEMENTERING AF INDSATSEN

DEL 3

IMPLEMENTERING AF INDSATSEN

I dette afsnit beskrives rammerne for implementering af indsatsen, herunder hvordan indsatsen er organiseret, og hvordan rolle- og ansvarsfordelingen mellem kommune og NGO er fastlagt. Det beskrives endvidere, hvilke kompetencer der kræves for at implementere indsatsen samt hvilken vidensdeling, der understøtter udmøntningen af indsatsen.

Organisering af indsatsen

STRØM er etableret som et samarbejde mellem Ungdommens Røde Kors, Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen samt Socialt Udviklingscenter SUS i København. Samarbejdet om indsatsen er ledet gennem en tværgående styregruppe med deltagelse af en pædagogisk konsulent fra Børne- og Ungdomsforvaltningen i Københavns Kommune, to afdelingsledere fra Socialforvaltningen, en repræsentant fra Socialt Udviklingscenter SUS, 1-2 tilknyttede konsulenter fra Ungdommens Røde Kors, Ungdommens Røde Kors' vicedirektør samt tre områdechefer fra Københavns Kommune, dels fra Socialforvaltningen og dels fra Børne- og Ungdomsforvaltningen. Styregruppen mødes hvert halve år. Her sættes fokus på projektets fremdrift, og der træffes beslutninger af strategisk karakter, som understøtter den fælles indsats.

Derudover er der etableret en arbejdsgruppe, som mødes hver anden måned og varetager det løbende samarbejde mellem Ungdommens Røde Kors og Københavns Kommune tættere på den daglige drift. Arbejdsgruppen består af en pædagogisk konsulent fra Børne- og Ungdomsforvaltningen, to afdelingsledere fra Socialforvaltningen, en repræsentant fra Socialt Udviklingscenter SUS, 1-2 konsulenter fra Ungdommens Røde Kors og en repræsentant fra den frivillige aktivitetsgruppe. Arbejdsgruppen mødes for at drøfte status på mentorforløb, henvisning og samarbejdet mellem henvisere og frivillige.

Roller og ansvar

I samarbejdet har aktører fra Københavns Kommune ansvar for at opspore og rekruttere børn og unge i målgruppen til indsatsen. Her involveres kommunalt frontpersonale, fx lærere, skolesocialrådgivere, integrationsmedarbejdere og gademedarbejdere, som er placeret lokalt på skoler og i klubber, og som bidrager til at opspore, screene og henvise børn og unge til en indsats i STRØM. Henvisere er udpeget i de enkelte områder, hvor indsatsen tilbydes. Der er ca. 20 henvisere knyttet til indsatsen. Erfaringer fra projektet viser, at det kræver ledelsesfokus lokalt, hvis henvisningsopgaven skal have prioritet og være effektiv.

Boks 6: Citat

”Kommunen er vigtig. De formidler kontakten til børnene. Vi var ikke kommet i kontakt med børnene. De har direkte kontakt til børnene”

Frivillig

For at understøtte rekruttering til indsatsen er kommunale henvisere blevet klædt på med viden om målgruppen og indsatsen. De har deltaget i et kick-off-seminar, hvor projektet og målgruppen beskrives for dem. Derudover bliver henvisningsprocessen og proceduren gennemgået, og alle henviserne har fået udleveret håndbøger, der beskriver projektets formål, målgruppen, indholdet af en indsats, procedure for henvisning etc. Desuden har de modtaget informationsmateriale til børn og forældre. Frivillige peger på, at det er vigtigt at opstille klare inklusions- og eksklusionskriterier for målgruppen samt at udbrede viden herom til henvisere for at sikre en korrekt screening af målgruppen allerede ved henvisningen af børn og unge til STRØM.

Ungdommens Røde Kors er ansvarlig for at hverve, matche, supervisere og monitorere mentorerne og mentorforløbene. Der foregår derfor et stort arbejde i STRØM med at rekruttere, screene og uddanne mentorer. En intern projektleder i Ungdommens Røde Kors understøtter den daglige (frem)drift og står til rådighed for at understøtte projektets forskellige typer af frivillige. Projektet involverer over 150 frivillige, som fordeler sig på tre forskellige frivilligprofiler:

Frivillige i aktivitetsgrupper

Dette er en gruppe af frivillige, som sidder i en aktivitetsgruppe. Aktivitetsgruppen bidrager til projektet på organisatorisk niveau og er ansvarlige for projektets fremdrift og udvikling. Arbejdet består fx i at rekruttere mentorer, matche mentor og mentee, varetage kontakt med henvisere og planlægge fællesaktiviteter. Der er ni frivillige i aktivitetsgrupperne, som alle er mindst 25 år. De frivillige i aktivitetsgruppen mødes ca. hver 14. dag for at sikre fremdrift i indsatsen.

Frivillige supervisorer/seniormentorer

Dette er en gruppe af frivillige, som faciliterer klyngesupervision for de mentorfrivillige. Der er otte frivillige supervisorer. Udover at de står for supervision af mentorerne, varetager de også udviklingen af mentoruddannelsen, efteruddannelse, supervision og redskaber, som støtter mentorforløbene.

Frivillige mentorer

Den sidste frivilligprofil er de frivillige mentorer, som varetager rollen som mentor overfor børn og unge i målgruppen. Dette er den markant største gruppe af frivillige i projektet.

Vidensdeling

For at udmønte samarbejdet på en effektiv måde er vidensdeling centralt mellem samarbejdspartnerne i projektet. Vidensdeling finder sted på forskellige niveauer. Styregruppen og arbejdsgruppen er centrale fora for vidensdeling mellem kommune og NGO om det fælles projekt.

Der er som udgangspunkt ikke vidensdeling om det enkelte barn eller den enkelte ung mellem henvisere fra kommunen og den frivillige mentor, da mentor-mentee-relationen skal være fortrolig og tryk. Vurderes det imidlertid at være centralt, at mentor får noget specifik viden om mentee, gives dette dog indledende. Hvis frivillige mentorer opdager problematikker hos barnet eller den unge, som kræver en underretning, gives viden ligeledes tilbage til kommunen.

Kompetencer

Frivillige i indsatsen indgår på forskellig vis i kompetenceudvikling. Alle frivillige i aktivitetsgrupper er igennem et heldags kompetenceudviklingskursus, hvor de præsenteres for projektet og projektets målgruppe samt får viden om, hvordan man er 'en god mentor'. Desuden har omkring halvdelen gennemgået den interne lederuddannelse i Ungdommens Røde Kors, som er centreret omkring fire læringsweekender og giver kendskab til frivilligt arbejde, erfaring med mentoring, projektlejelse og/eller målgruppen.

Frivillige supervisorer/seniormentorer har alle en faglig relevant erfaring såsom uddannelse i coaching, psykologi mv. De frivillige supervisorer skal ydermere kende til supervision og personaleledelse, have erfaring med supervision og mentoring eller have kendskab til mentoring. De frivillige supervisorer deltager også selv i supervision i fællesskab med en professionel supervisor.

De mentorfrivillige deltager på en uddannelse en dag i løbet af en weekend (fra kl. 10-18), hvor de hører om projektets formål, rammer og organisering. Det sikres, at der er en forventningsafstemning og en forpligtelse fra de frivilliges side, så de er bevidste om deres rolle. Mentorerne lærer, hvordan de sætter grænser, får viden om handle-mønstre hos mentees og målgruppen generelt, og bliver oplært i samtaleteknikker og dialogværktøjer. Desuden hører mentorerne erfaringer fra andre mentorer og mentees. I forbindelse med uddannelsesdagen får alle mentorer udleveret en

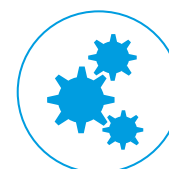
mentorhåndbog med beskrivelse af indsatsen og organiseringen omkring indsatsen, det at være mentor i STRØM, praktisk information, samt dialogredskaber til at udøve mentorgerningen.

Mentorerne indgår i en mentorklynge bestående af 8-10 mentorer, der mødes én gang månedligt i ca. 3 timer. Her modtager mentorerne supervision. Det er en erfaren seniormentor med professionel erfaring med supervisering, mentoring og målgruppen, der forestår superviseringen og giver mentorerne redskaberne til at løse de udfordringer, der måtte opstå i et mentorforløb. Mentorerne deltager endvidere løbende i uddannelsesdage.

Mentorfrivillige er ligeså forskellige som målgruppen af børn og unge, der deltager. Dog skal de have en vis livserfaring og ballast og være mindst 20 år. De mentorfrivillige er både mænd og kvinder.

Der indhentes børneattester på alle frivillige i indsatsen.

DEL 4

INDSATSENS VIRKNINGER

I denne del af indsatsbeskrivelsen præsenteres indsatsens virkninger for børn og unge i målgruppen. Først præsenteres en karakteristik af de børn og unge, som har deltaget i indsatsen. Efterfølgende beskrives de virkningsfulde mekanismer i indsatsen. Afslutningsvis præsenteres resultaterne ift. børnene og de unges udvikling.

Boks 7: Data indsamlet på børn og unge i projektet

Baggrundsmålinger

Når børn og unge opstarter en indsats, laves en baggrundsmåling. Den belyser børn og unges individuelle karakteristika, primære vanskeligheder, barnets ressourcer og familiære baggrund.

Før- og eftermåling

Når børn og unge opstarter og afslutter et forløb i indsatsen, vurderes deres psykiske trivsel, relationelle trivsel, sociale kompetencer, positive selvopfattelse og trivsel i skolen. Disse målinger gør det muligt at vurdere børnene og de unges udvikling i løbet af perioden. Der er imidlertid tale om før- og eftermålinger uden en kontrolgruppe, hvorfor resultaterne ikke kan fastslå statistisk effekt. Det bemærkes endvidere, at antallet af respondenter er forholdsvis lavt.

Karakteristik af de deltagende børn og unge

Blandt børn og unge, som har deltaget i en indsats i STRØM, er der foretaget baggrundsmålinger på 87 børn og unge. Disse børn og unge er karakteriseret ved, at de i gennemsnit er 12,3 år. 33 pct. af børnene og de unge er piger og de resterende drenge. 51 pct. af de målte børn og unge har en dansk baggrund. Af de resterende er der i høj grad tale om børn og unge med ikke-vestlig baggrund (40 pct.). Ingen af børnene modtager en social foranstaltning på baggrund af en § 50 undersøgelse, mens ca. 10 pct. modtager en indsats i skole- eller SFO-regi.

Ca. 40 pct. af børnene og de unge har psykiske eller følelsesmæssige vanskeligheder. Der er ca. 17 pct. blandt målgruppen, som har adfærdsvanskeligheder, og en tredjedel har vanskeligheder med netværk og sociale relationer. Ca. den samme andel er også karakteriseret ved at mangle et fritidsliv. Blandt børnene og de unge er der ca. 40 pct., som mangler modstandskraft og støtte til at mestre deres hverdag, og hele 66 pct. har behov for støtte til deres skolegang.

//

"Jeg kan se at nogen af dem trives dårligt i skolen og bliver mobbet... Vi kan se efter et år, at der er sket noget. Og mange vil gerne fortsætte."

Leder i Ungdommens Røde Kors

Virkende mekanismer i indsatsen

En virkende mekanisme skal forstås som dét i indsatsen, der aktiverer sammenhængen mellem en given aktivitet i indsatsen og de resultater, som opnås for børn og unge. En virkende mekanisme er altså den respons, som iværksættes hos børn og unge som følge af indsatsen, og som bidrager til at skabe resultater for dem. Viden om de virkende mekanismer, som iværksættes i indsatsen, er afdækket kvalitativt. Der er tale om en analytisk øvelse, hvor de virkende mekanismer er udledt på baggrund af en kvalitativ afdækning af den bagvedliggende hypotese hos de udførende om, hvorfor indsatsen virker.

Erfaringer fra STRØM peger på, at indsatsen virker **relationsopbyggende**. Mekanismen relationsopbygning handler om, at børn og unge gennem indsatsen oplever at få en tæt relation til et andet menneske, der udviser den omsorg og anerkendelse, som målgruppen har brug for. Det er ikke alene det, at mentee gennem indsatsen får mulighed for at indgå i socialt samvær med én eller flere andre, som skaber virkningen. Den støttende relation fra et andet menneske er afgørende.

Boks 9: Citat

//

“Vi ser, at de her børn får en person, der er hundred procent opmærksom. De oplever ikke andre steder, at de er specielle. Nogle gange matcher vi også på interesse, så de kan lære noget af hinanden.”

Frivillig

Erfaringer fra projektets frivillige peger også på, at indsatsen virker **modellerende**. Mekanismen modellering handler om, at børn og unge gennem indsatsen præsenteres for alternative måder at handle på – en anden model de kan følge for at skabe positive forandringer i deres liv. En mentor-mentee-relation støtter børn og unge ved at give dem oplevelser og refleksioner over alternativer. Det er således en central del af mentorens opgave at præsentere sin mentee for nye handlemuligheder.

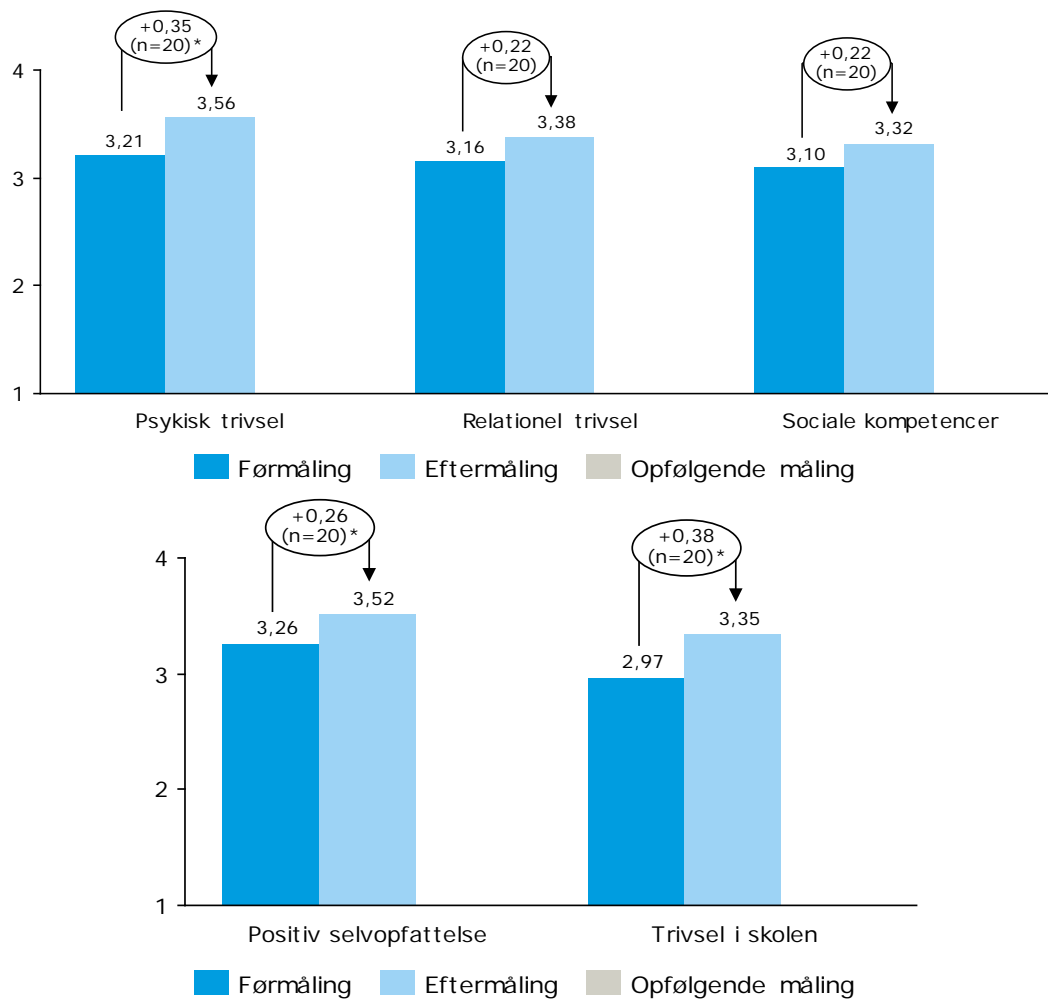
Mentorindsatsen virker herudover **motiverende**. Det er en central del af indsatsen at støtte børn og unge i at blive motiverede til at skabe forandring i eget liv. Det understøttes ved at gøre målgruppens behov og mål synlige og igennem nye og realistiske handlemuligheder give børn og unge oplevelsen af at kunne skabe en forandring i eget liv.

Resultater for børn og unge i indsatsen

Nedenfor præsenteres udviklingen for de børn og unge, som har deltaget i en indsats i STRØM. Det er vigtigt at pointere, at der er tale om før- og eftermålinger uden en kontrolgruppe. Det betyder, at vi ikke kan isolere resultaterne af indsatserne og udelukke, at andre forhold har indvirkning på udviklingen af børnene og de unge. Samtidig er det vigtigt, at være opmærksom på, at der er en gruppe af børn og unge, som ikke udvikler sig som følge af den indsats, de deltager i, eller måske oplever en negativ udvikling. Når børn og unge fastholder samme udviklingsniveau, efter indsatsen er afsluttet, som før indsatsen, er det ikke nødvendigvis et udtryk for, at indsatsen ikke virker på målgruppen. Det kan omvendt være et udtryk for, at en negativ udvikling er modvirket, og at indsatsen dermed har virket forebyggende. En decideret negativ udvikling kan også være udtryk for flere ting. Det kan være et udtryk for, at der er dele af målgruppen, som indsatsen ikke virker på. Det kan være børn og unge, hvor det i løbet af indsatsperioden bliver tydeligt, at de har brug for en anden og mere intensiv type indsats. Andre evalueringer (Hesse, 2016 og Rambøll, 2015) af indsatser målrettet udsatte børn og unge tegner desuden et billede af, at der er en gruppe af børn og unge, som kan være svære at hjælpe til en positiv udvikling trods en systematisk og måske længerevarende forebyggende indsats¹. I projektet er børn og unge, der ikke profiterer af indsatsen, ledt videre til andre typer af indsatser.

¹ Heckman & Cunha (2010). Investing in our Young People. Working Paper 16201, National Bureau of Economic Research, Cambridge, July 2010. Pisinger, Hawton & Tolstrup (2017). Self-Injury and suicide behavior among young people with perceived parental alcohol problems in Denmark: A school-based survey. Mads Uffe Pedersen og Morten Hesse (2012). Effekten af den sociale stofmisbrugsbehandling.

Figur 5: Gennemsnitlig udvikling på de fem dimensioner målt under indsatsen

Kilde: RMC-survey 2015-2017.

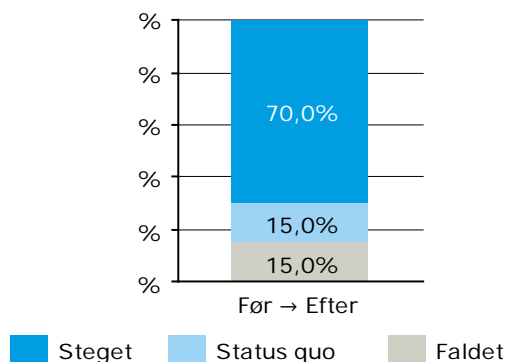
Note: $P < 0,05 = *$; $P < 0,01 = **$; $p < 0,001 = ***$

Note: Skalaen fra 1-4 skal tolkes således, at 4 er udtryk for, at børnene og de unge ingen udfordringer har ift. den givne dimension, og at 1 er udtryk for, at børnene og de unge har mange udfordringer ift. den givne dimension. En stigning i den gennemsnitlige vurdering er derfor et udtryk for en positiv udvikling.

Psykisk trivsel

I nedenstående figur 6 ses det, at 70 pct. af børnene og de unge i indsatsen forbedrer deres psykiske trivsel fra før- til eftermålingen. Figuren tegner således et billede af, at indsatsen har en positiv virkning ift. børnene og de unges psykiske trivsel.

Figur 6: Procentvis udvikling i psykisk trivsel

Kilde:

RMC-survey

2015-2017.

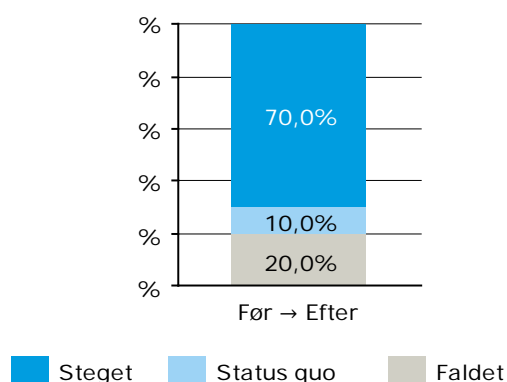
Note: n for før- og eftermåling: 20.

Ud fra figuren ses det derudover at 15 pct. af børn og unge i indsatsen fastholder status quo fra før- til eftermålingen, og at 15 pct. oplever en negativ udvikling i deres psykiske trivsel. Figur 5 viser, hvor meget børn og unge i gennemsnit har udviklet sig over et indsatsforløb. Her ses det, at børn og unge i indsatsen har gennemgået en positiv udvikling i deres psykiske trivsel fra 3,21 ved førmålingen til 3,56 ved eftermålingen på en skala fra 1-4. Udviklingen er statistisk signifikant.

Relationel trivsel

I figur 7 ses det, at 70 pct. af børn og unge i indsatsen styrker deres relationelle trivsel i løbet af indsatsen. 10 pct. af børn og unge i indsatsen udvikler sig ikke fra før- til eftermålingen, mens 20 pct. oplever en negativ udvikling.

Figur 7: Procentvis udvikling i relationel trivsel

Kilde: RMC-survey 2015-2017.

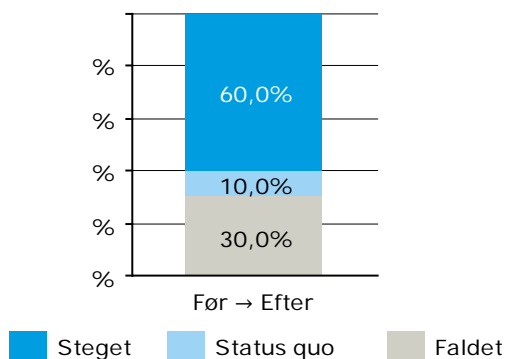
Note: n for før- og eftermåling: 20.

Børn og unge i indsatsen har i gennemsnit ved den indledende måling en relationel trivsel på 3,16 på en skala fra 1-4. Deres gennemsnitlige relationelle trivsel udvikler sig positivt til 3,38 ved målingen i slutningen af indsatsen. Udvikling er ikke statistisk signifikant, men udviklingen indikerer, at indsatsen kan have en positiv virkning på børns og unges relationelle trivsel.

Sociale kompetencer

Som det fremgår af nedenstående figur, styrker 60 pct. af børnene og de unge deres sociale kompetencer i løbet af indsatsen, mens 10 pct. forbliver status quo, og 30 pct. oplever, at deres sociale kompetencer svækkes.

Figur 8: Procentvis udvikling i sociale kompetencer

Kilde: RMC-survey 2015-2017.

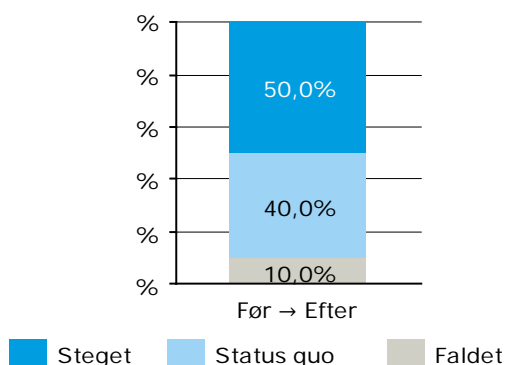
Note: n for før- og eftermåling: 20.

I figur 5 ses det, at børn og unge i indsatsen i gennemsnit har forbedret deres sociale kompetencer fra 3,10 ved førmålingen til 3,32 ved eftermålingen i slutningen af indsatsen. Den positive udvikling er ikke statistisk signifikant, men indikerer dog, at indsatsen har en positiv virkning på børn og unges sociale kompetencer.

Positiv selvopfattelse

I figur 9 ses det, at 50 pct. af børn og unge i indsatsen oplever en styrket positiv selvopfattelse ved eftermålingen sammenlignet med målingerne foretaget forud for indsatsen. Der er samtidig 40 pct., der ikke styrker deres positive selvopfattelse, men forbliver status quo og 10 pct., der oplever en negativ udvikling.

Figur 9: Procentvis udvikling i positiv selvopfattelse

Kilde: RMC-survey 2015-2017.

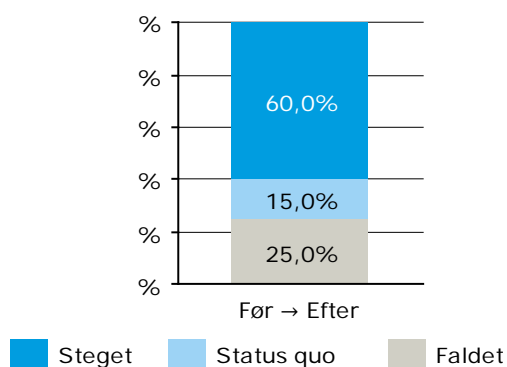
Note: n for før- og eftermåling: 20.

I figur 5 ses det, at børnene og de unge i indsatsen i gennemsnit udvikler en styrket positiv selvopfattelse i løbet af indsatsen. Ved førmålingen forud for indsatsen har de en gennemsnitlig positiv selvopfattelse på 3,26 på en skala fra 1-4. Denne udvikler sig til 3,52 ved eftermålingen. Udviklingen er statistisk signifikant, hvormed resultatet giver en stærk indikation om, at indsatsen styrker børn og unges positive selvopfattelse.

Trivsel i skolen

Som det fremgår af nedenstående figur, forbedrer 60 pct. af børnene og de unge deres trivsel i skolen i løbet af indsatsen. 15 pct. er status quo, og 25 pct. forværrer deres trivsel i skolen.

Figur 10: Procentvis udvikling i trivsel i skolen

Kilde: RMC-survey 2015-2017.

Note: n for før- og eftermåling: 20.

I figur 5 ses det, at børn og unge ved opstart af indsatsen i gennemsnit scorer 2,97 på en skala fra 1-4 for, hvor god deres trivsel i skolen er. Denne udvikler sig positivt til 3,35 ved eftermålingen. Udviklingen er statistisk signifikant, hvormed resultatet med stor sandsynlighed viser, at indsatsen har en positiv virkning på børnenes trivsel i skolen.

Opsamling på resultater

Samlet set ses det, at indsatsen har en positiv virkning på alle de målte dimensioner; psykisk trivsel, relationel trivsel, sociale kompetencer, positiv selvopfattelse og trivsel i skolen. Dog er resultaterne stærkest på dimensionerne psykisk trivsel, positiv selvopfattelse og trivsel i skolen, hvor udviklingen er statistisk signifikant.

DEL 5

ØKONOMI

DEL 5

ØKONOMI

I denne del af indsatsbeskrivelsen præsenteres et overordnet billede af omkostninger forbundet med implementering og drift af indsatsen til målgruppen af børn og unge. I projektet er der ikke løbende indsamlet data om medarbejdernes, de frivilliges og projektledernes forbrug af tid på den borgerrettede indsatsen og indsatsen rundt om borgeren. Derfor er det billede, der tegnes af omkostninger et umiddelbart skøn og estimat af, hvad der forventes af være af omkostninger i arbejdet med indsatsen til børnene og de unge. Dette er baseret på baggrund af beskrivelsen af selve indsatsen, herunder længde, antal sessioner m.v. og interviews med projektlederen.

Implementerings- og driftsomkostninger

I omkostningsvurderingen har der været fokus på at beregne, hvad det koster at implementere og drifte indsatsen. I omkostningsvurderingen er omkostningerne opgjort som budgetøkonomiske omkostninger. Dette omfatter de faktiske udgifter for aktørerne, der har været involveret i arbejdet med indsatsen, men ikke afledte velfærdsøkonomiske effekter eller privates forbrug af tid og andre ikke pengemæssige konsekvenser. I læsningen af indsatsens omkostninger er det derfor vigtigt at være opmærksom på, at en egentlig velfærdsøkonomisk analyse ville have værdisat de positive virkninger af indsatsen, herunder også have medtaget værdien af resultater af kvalitativ karakter, som fx øget livskvalitet, tryghed og sociale netværk for børnene og de unge.

I indsatsbeskrivelsen her er det indsatsens bruttoomkostninger, der er beregnet. Det vil sige, at eventuelle besparelser der følger af, at eksisterende indsats suppleres eller erstattes, ikke er modregnet i omkostningsvurderingen.

I tabellen nedenfor ses omkostninger til implementering og drift af indsatsen. Det er alene omkostninger knyttet til den direkte indsats til børnene og de unge, der er beregnet. Foruden disse omkostninger, vil der være omkostninger i forbindelse med bl.a.:

- Forberedelse af indsatsen, fx tidsforbrug på introdage, oplysningskampagner, rekrutteringsaktiviteter, etablering af organisering og arbejds gange m.v.
- Uddannelse, fx tidsforbrug på opkvalificeringsaktiviteter, supervision mv.
- Omkostninger til materialer, kørsel mv.

I nærværende omkostningsvurdering er der ikke sat et estimat på ovenstående aktiviteter, da der ikke er data tilgængeligt for dette. Men det er vigtigt, at være opmærksom på, at der vil være omkostninger forbundet med dette, som led i en implementering og drift af indsatsen. Nedenstående billede af omkostninger vil derfor være underestimeret, da omkostninger ved de "indirekte" borgerrettede omkostninger ikke er medtaget i beregninger. Nedenfor ses et overordnet billede af omkostninger til drift af selve indsatsen, fx individuelle samtaler, gruppeforløb, familiesamtaler, mentorindsats m.v. Det vil sige omkostninger knyttet til fx visitation, gennemførelse af samtaler og opfølgning på indsatsen.

Tabel 1: Implementerings- og driftsomkostninger til indsats (ikke forberedelse og uddannelse)

Aktør	Antal timer pr. borger	Omkostninger pr. borger
Kommune	4	1.148
NGO, medarbejdere	6	1.722
NGO, frivillige	80	0

Note: Alle omkostninger er afrundet til nærmeste 100 kr. Omkostninger til implementering og drift af indsatsen er beregnet ud fra antallet af arbejdstimer og gennemsnitlige lønsatser for hhv. ledere og medarbejdere i

kommunerne. Der er anvendes en gennemsnitsløn pr. præsteret time i den kommunale sektor i 2014, svarende til 287 kr. pr. time for medarbejdere (jobgruppe 235: Andet undervisnings- og pædagogisk arbejde) og 354 kr. pr time for ledere (jobgruppe 134: Ledelse af hovedaktiviteten inden for servicefag).

Som det fremgår af tabellen viser omkostningsvurderingen af indsatsen, at de afgrænsede omkostninger til drift af selve indsatsen beløber sig til **1.148 kr. pr. borger i kommunen**. Tabellen viser også, at omkostninger til drift af den borgernære del af indsatsen for NGO'en i form af lønne- de medarbejdere beløber sig til **1.722 kr. pr. borger**. Herudover bruger frivillige gennemsnitligt 0 timer pr. borger.

ØNSKER DU AT VIDE MERE?

Kontakt Ungdommens Røde Kors

E-mail: info@urk.dk

Telefon: 3537 2555